

شک

مولف: یاسربیات
چشمه خروشان ریتم

بیات، یاسر، 1363 -	سرشناسه
تنبک و چشمه خروشان ریتم / نوشته و تدوین یاسر بیات.	عنوان و نام پدیدآور
تهران شالان، 1399.	مشخصات نشر
170 ص. م. س 21x29	مشخصات ظاهری
978-622-647430-6	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
ص. 146-148.	یادداشت کتابنامه
تنبک -- راهنمای آموزشی	موضوع
Zarb -- Study and teaching	موضوع
موسیقی برای تنبک -- پارتیسیون	موضوع
Zarb music -- Scores and parts	موضوع
موسیقی ایرانی -- ریتم و وزن	موضوع
Music, Iranian -- Meter and rhythm	موضوع
725MT	رده بندی کنگره
789/65	رده بندی دیویی
7405360	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	وضعیت رکورد

Email: info@Porselmanpress.com www.porselmanpress.com

تنبک و چشمه خروشان ریتم

نویسنده و تدوین: یاسر بیات ناشر:

شالان

چاپخانه: ترانه

طراح جلد: سعید زمانی

عکاس: آرزو عنبرستانی

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: دوم، ۱۴۰۲

شابک: ۶-۳۰-۶۴۷۴-۶۲۲-۹۷۸

آدرس: میدان انقلاب - خیابان منیری جاوید - کوچه صابر - پلاک ۱ - طبقه ۴ تلفن: ۶۶۴۶۰۸۸۱

• آموزش تنبک

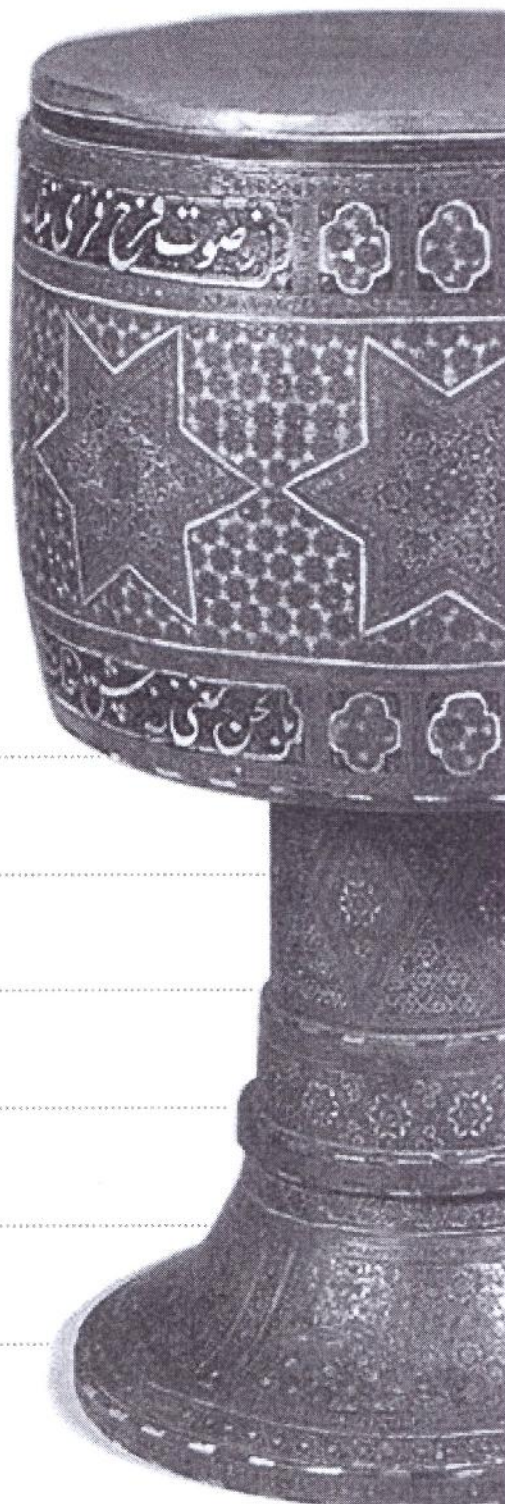
• تصنیف خوانی

• چگونگی ساخت ریتم

• ریتم های ایرانی و جهانی

• راحکارهای بط و کسترش ریتم

• روش های جلدسازی ریتم و آهنگسازی

فهرست مطالب

۱۱	 دیباچه
۱۴	 مَند ریتم و تَنبک در ایران
۱۴	 تاریخچه نت‌نگاری
۱۷	 بخش نخست
۲۰	 بخش اول
۲۱	 ل ریتم والس
۲۱	 ل راهکار ریتم اصلی
۲۱	 ل راهکار دوتایی (دوبل کردن)
۲۲	 ل راهکار جابه‌جایی
۲۳	 ل تصنیف‌خوانی در ریتم والس
۲۴	 ل ریتم حی‌الله
۲۵	 ل راهکار ریتم رایج
۲۵	 ل راهکار دوتایی (دوبل)
۲۶	 ل راهکار جابه‌جایی
۲۶	 ل راهکار جابه‌جایی افکتیو
۲۷	 ل تصنیف‌خوانی در ریتم حی‌الله
۲۸	 ل ریتم هلگرتن
۲۸	 ل جمله‌سازی سوال و جواب:
۲۹	 ل تصنیف‌خوانی در ریتم هلگرتن
۲۹	 ل راهکار جمله‌سازی سوال و جواب در ریتم حی‌الله:
۳۰	 ل ریتم یکصد و بیست و پنج
۳۰	 ل جمله‌سازی ۱۱۱۲
۳۱	 ل تصنیف‌خوانی در ریتم ۱۲۵
۳۱	 ل راهکار ۱۱۱۲ جواب
۳۲	 قطعۀ چیست؟
۳۳	 ل ریتم شش‌هشت سنگین
۳۶	 ل تصنیف‌خوانی در ریتم شش‌هشت سنگین
۳۷	 اِتود:
۳۸	 الگوی واژگانی: (بَرْدَم می‌زد)
۳۸	 ل ریتم زَفه

۲۸.....	للهله جمله سازی ۲۲۱۲.....
۳۹.....	للهه تصنیف خوانی در ریتم زفه.....
۴۰.....	للهه راهکار ۲۲۱۲ در ریتم رایج حیالته، دوبل اول، دوبل سوم، جابه جایی اول، دوبل سوم و جابه جایی چهارم:
۴۱.....	بخش دوم.....
۴۲.....	مرور موضوعات.....
۴۴.....	للهه ریتم فلاحی.....
۴۵.....	للهه ریتم رایج فلاحی.....
۴۶.....	للهه راهکار پر کردن.....
۴۶.....	للهلهه جمله سازی بدهستان.....
۴۷.....	للهه تصنیف خوانی در ریتم فلاحی.....
۴۸.....	للهلهه جمله سازی وارونه.....
۴۸.....	للهه راهکار دوتایی (دوبل کردن) شش هشت سنگین.....
۴۹.....	للهه ریتم نرمش باستانی.....
۵۰.....	للهلهه جمله سازی: کادانس یا فرود.....
۵۰.....	للهه تصنیف خوانی در ریتم نرمش باستانی.....
۵۱.....	للهه ریتم یورتمه.....
۵۱.....	للهه راهکار بدهستان.....
۵۱.....	للهه تصنیف خوانی در ریتم یورتمه.....
۵۱.....	للهه راهکار جابه جایی در ریتم شش هشت سنگین با جمله سازی بدهستان.....
۵۲.....	للهه تصنیف خوانی با ریتم شش هشت سنگین با راهکار بدهستان.....
۵۲.....	للهه ریتم مقدماتی پاپ.....
۵۳.....	قطعه.....
۵۳.....	للهه راهکار جابه جایی افکتیو با تکنیک جارو.....
۵۴.....	للهه ریتم فانک.....
۵۵.....	للهه ریتم چهار چهار سنتی.....
۵۶.....	قطعه اول.....
۵۶.....	جابه جایی چوب.....
۵۷.....	للهه تصنیف خوانی با ریتم چهار چهار سنتی.....
۵۷.....	ترکیب ریتم.....
۵۸.....	للهه ریتم مقدماتی پاسادوبل.....
۵۹.....	للهلهه جمله سازی پر کردن کاهشی.....
۵۹.....	للهلهه جمله سازی پر کردن افزایشی.....
۵۹.....	للهه تصنیف خوانی با ریتم پاسادوبل.....
۶۰.....	للهلهه جمله سازی ۱۲۳۲ یا (فرم شعری قطعه).....
۶۱.....	پر کردن افزایشی با ریتم های قبلی.....
۶۱.....	للهه تصنیف خوانی با دوبل اول ریتم والس با جمله سازی پر کردن افزایشی.....
۶۲.....	للهلهه جمله سازی ۱۱۱۲ با راهکار چپ همراهی افزایشی با ریتم دوبل سوم حیالته:
۶۲.....	للهه راهکار جابه جایی بک و بشکن با اشاره راست و چپ.....
۶۳.....	للهه راهکار جابه جایی ریتم یورتمه.....
۶۳.....	للهلهه ریتم پاپ.....
۶۴.....	للهه شش هشت معمولی.....

۶۴	راهکار پرکردن : (نی می زد، نی می زد).....
۶۴	قطعه:.....
۶۵	مک تصنیف خوانی با ریتم شش هشت معمولی.....
۶۹	بخش سوم.....
۷۱	مرور موضوعات.....
۷۲	تزئینات تکی و دوتایی.....
۷۲	ل ریتم مقسوم.....
۷۳	نگارش نت نویسی تزئین.....
۷۴	تزئین تکی و دوتایی در داخل میزان.....
۷۵	مک تصنیف خوانی با ریتم مقسوم.....
۷۶	مک تصنیف خوانی با جمله سازی ترکیب با دو ریتم مقسوم و ۱۲۵.....
۷۶	ل ریتم سعیدی.....
۷۷	م راهکار تزئین یکی و دوتایی ابتدای میزان.....
۷۸	قطعه با انواع جابه جایی.....
۷۸	ل ریتم بلدی.....
۷۸	م راهکار تزئین با جابه جایی.....
۷۹	م ریتم بلدی.....
۷۹	م جمله سازی سوال و جواب با راهکار دوتایی.....
۷۹	ل ریتم سلام علیکم.....
۸۰	ل میل گیری باستانی.....
۸۰	قطعه.....
۸۱	مک تصنیف خوانی با ریتم میل گیری.....
۸۱	اتود پلی ریتمیک مقدماتی.....
۸۱	ل شش هشت معمولی با تزئین دوتایی.....
۸۲	م جمله سازی ۱۲۳۲ با ریتم اصلی شش هشت تند با راهکار تزئین یکی و دوتایی داخل میزان.....
۸۲	تصنیف خوانی با شش هشت معمولی با تزئین.....
۸۳	ل شش هشت با ریز.....
۸۴	مک تصنیف خوانی با ریتم شش هشت ریز.....
۸۵	مک تصنیف خوانی با ترکیب دو ریتم شش هشت معمولی و شش هشت با ریز.....
۸۵	ل شش چهار سنگین.....
۸۶	ل ریتم کردی (کامکار).....
۸۷	ل ریتم بوشهری.....
۹۲	ل ریتم / لرگی.....
۹۳	ل ریتم پاپ بندری یا fast 6/8.....
۹۴	تکنیک تک با علامت ۷.....
۹۵	ل سافت راک (هتل کالیفرنیا).....
۹۵	ل شش هشت اسلو راک.....
۹۷	بخش چهارم.....
۹۹	مرور موضوعات.....
۱۰۰	سکوت و تاثیر آن در ریتم سازی.....

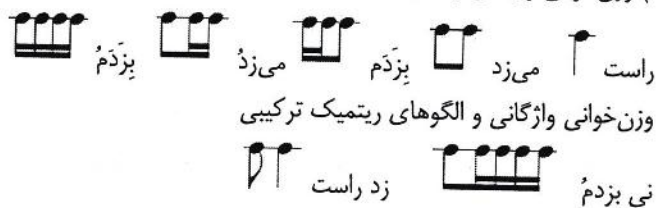
- ۱۰۰..... ل ریتم بیداغی
- ۱۰۲..... لک تصنیف خوانی با ریتم بیداغی
- ۱۰۲..... لک لک جمله سازی چهارتایی ساده
- ۱۰۳..... ل ریتم (پاسادویل)
- ۱۰۳..... لک لک جمله سازی چهارتایی سوال و جواب:
- ۱۰۴..... ل ریتم مارتیو
- ۱۰۴..... لک لک چهارتایی ساده با بده بستان
- ۱۰۵..... ل دانترزا
- ۱۰۵..... لک لک چهارتایی با پاساژ (گذار):
- ۱۰۷..... لیستهای اجرایی برای ریتم
- ۱۰۷..... شش هشتم ساده با راهکار سکوت گذاری
- ۱۰۷..... لک راهکار سکوت گذاری
- ۱۰۹..... قطعه
- ۱۰۹..... ل ریتم بندری
- ۱۱۱..... لک لک جمله سازی تلفیق
- ۱۱۱..... لک ریتم شای
- ۱۱۲..... لک لک جمله سازی سوال جواب در انتهای جمله
- ۱۱۳..... ل ریتم سقزی
- ۱۱۳..... لک لک جمله سازی سوال جواب با مکث:
- ۱۱۴..... لک تصنیف خوانی با ریتم سقزی
- ۱۱۴..... ل ریتم چهار مضراب
- ۱۱۶..... ل ریتم دوچهار مرحوم ناصر فرهنگ فر
- ۱۱۷..... قطعه
- ۱۱۸..... ل ریتم مغربی
- ۱۱۹..... لک راهکار جابه جایی با تکنیک پاپ
- ۱۱۹..... ل ریتم بله و بله و بله دیگه
- ۱۲۰..... لک لک جمله سازی دومیزانی
- ۱۲۰..... تصنیف با ترکیب هل گرتن و فلاحی
- ۱۲۱..... ل ریتم فرهمند بافی
- ۱۲۲..... ل ریتم ملفوف
- ۱۲۳..... ل ریتم چیکین
- ۱۲۴..... ل ریتم حسن یک
- ۱۲۵..... ل ریتم هیپ هاپ
- ۱۲۶..... ل ریتم سیوکیوس
- ۱۲۷..... ل ریتم شش هشت مطربی
- ۱۲۹..... بخش پنجم
- ۱۳۱..... مرور موضوعات
- ۱۳۲..... ریز یا ترمولو
- ۱۳۳..... ل ریتم یاللی
- ۱۳۳..... لک راهکار خرد کردن، ترمولو (ریز) با ریتم اصلی
- ۱۳۴..... ل ریتم مارش عزا

۱۳۹	راهکار ریز با چپ همراهی در شروع
۱۳۵	ل ریتم آراز باری
۱۳۵	راهکار ریز با دوصدای همراه
۱۳۶	ل ریتم رومیا
۱۳۷	راهکار خردکردن افزایشی
۱۳۸	ل ریتم سامبا
۱۳۸	راهکار خردکردن کاهشی
۱۴۰	ل سلام باستانی
۱۴۰	راهکار خردکردن با پر کردن جای خالی
۱۴۱	ل ریتم سنکپ
۱۴۲	ل ریتم چیفت تلی
۱۴۳	ل ریتم دوضربی زورخانه
۱۴۴	راهکار جمله سازی تکرار
۱۴۴	ل ریتم رنگ اصول
۱۴۴	ریتم اصلی
۱۴۵	راهکار جمله سازی دوبیتی
۱۴۵	ل ریز با جابه جایی
۱۴۵	ل ریتم پاپ شش هشت ایرانی
۱۴۶	ل ریتم شش چهار سنگین
۱۴۷	راهکار تصنیف خوانی با ریتم شش چهار سنگین
۱۵۰	ل ریز تک دست
۱۵۰	راهکار جابه جایی گرفته
۱۵۲	ل ریتم ۱۲۵ با اجرا گرفته بر روی سر ضرب
۱۵۳	راهکار ریتم های دیگر با راهکار خردکردن و ریز
۱۵۷	فرهنگ اصطلاحات
۱۶۰	نگاهی به نوشته های آتی
۱۶۳	منابع و مآخذ

مرور موضوعات

به بررسی و مرور موضوعات زیر خواهیم پرداخت:

الف) وزن خوانی واژگانی و الگوهای ریتمیک ساده

وزن خوانی واژگانی و الگوهای ریتمیک ترکیبی

ب) ریتم:

۱. والس
۲. حی الله
۳. هل گرتن
۴. یکصد و بیست و پنج
۵. شش هشت سنگین نوع اول
۶. زفه

ج) راهکار:

۱. دوبل کردن
۲. جابه جایی
۳. جابه جایی افکتیو

د) جمله سازی:

۱. سوال و جواب
۲. ۱۱۱۲. سوال
۳. ۲۲۱۲

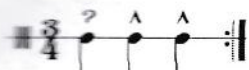
۱. ریتم والس

(راست، راست، راست)

((تم، بک، بک))

ریتم والس یکی از رقص‌های معروف جهانی در میزان سه‌چهار است.

۲. راهکار ریتم اصلی

ریتم اصلی، ریتمی است که با دست راست نواخته می‌شود.

۳. راهکار دوتایی (دوبل کردن)

هر نت یا ضربه را به ترتیب به دو نت یا ضربه هم‌نام تبدیل می‌کنیم. برای مثال، ضرب اول یعنی نت سیاه را با علامت «تم»، به دو نت چنگ با علامت «تم» تبدیل می‌کنیم. (هر ضرب را به دو ضرب مساوی تقسیم می‌کنیم). این راهکار را روی هر سه ضرب ریتم والس انجام می‌دهیم که نمونه‌های زیر به دست می‌آید؛ الگوی واژگانی دوتایی (دوبل) ضرب اول (می‌زد، راست، راست) دوتایی ضرب دوم (راست، می‌زد، راست) دوتایی ضرب سوم (راست، راست، می‌زد).

جدول الگوهای دوبل در ریتم والس

	ریتم اصلی
	دوبل اول
	دوبل دوم
	دوبل سوم

در شکل بالا می‌بینیم که چگونه هر ضربه از ریتم اصلی به ترتیب با راهکار «دوتایی» به ریتم دیگری تغییر حالت داده است و به ترتیب ریتم؛ دوتایی (دوبل) اول، دوبل دوم و دوبل سوم اجرا می‌شود و سه ریتم متفاوت ولی هم‌خانواده با ریتم اصلی خواهیم داشت.

در زیر نت‌نویسی به صورت درس ارائه شده است که هنرجویان با ریتم و دگره‌ها و جملات جدید برگرفته از ریتم اصلی آشنا می‌شوند. در درس زیر در میزان‌های ۱، ۳ و ۵ راهکار دوتایی (دوبل) کردن به ترتیب روی

By: YASER BAYAT

Tonbak

and the
Roaring Spring
of Rhythm

نکارنده در صدد است جدای از آموزش نوین ساز تنبک و تکنیک های آن، تصنیف خوانی، شناخت ریتم های ایرانی و محلی، ریتم های جهانی، روش ریتم سازی و بسط و کسرتش ریتم را نیز آموزش دهد که در دکره (واریانس) و جمله سازی راهکارهایی ارائه داده است.

نکارنده این روش را بر اساس دسته بندی فرم های شعری، فرم های موجود در موسیقی بین المللی، موسیقی ایرانی و نیز ابداعات شخصی استخراج کرده و انجام داده است. با توجه به پژوهش های فراوان و تجربه سال ها تدریس، تلاش شده است شیوه ای آسان و کاملاً کاربردی، علمی، سریع و متفاوتی معرفی شود که هنرجو در جلسه اول نیز توانایی اجرای ریتم و همراهی با چند تصنیف را به دست آورده و بتواند بنوازد.

